

SELECTIE UIT DE PUBLICATIES VAN ERIC VERBIEST

Boeken

Verbiest, E. (1998). *De schoolleider in beweging. Veranderingen in visie en praktijken van het primair onderwijs*. Alphen aan de Rijn: Samsom.

Verbiest, E. (2000). *De schoolleider als leraar. De kern van onderwijskundig leiderschap*. Alphen aan de Rijn: Samsom.

Verbiest, E., Ballet, K., Vandenberghe, R., Kelchtermans, G.. & Van de Ven, H. (2000). *Uitgerust, een onderzoek naar de resultaten van de Magistrumopleiding voor schoolleider primair onderwijs*, 's-Hertogenbosch: Magistrum.

[Verbiest, E. \(2002\). *Collectief leren in schoolorganisaties. Oratie, Eindhoven: Fontys Hogescholen.*](#)

Verbiest, E. (2004). *Samen wijs. Bouwstenen voor professionele leergemeenschappen*. Antwerpen/Apeldoorn: Garant.

Verbiest, E. (red.) (2008). *Scholen duurzaam ontwikkelen. Bouwen aan professionele leergemeenschappen*. Antwerpen/Apeldoorn: Garant.

[Verbiest, E. \(2009\). *Leren leiden. Notities over de professionalisering van schoolleiders in tijden van nieuwe professionaliteit. Eindhoven: Fontys Hogescholen*](#)

Wolsing, J. & Verbiest, E. (red.): *Schakels in de school. Beginnend leidinggeven in het primair onderwijs*. Bussum: Coutinho..

Verbiest, E. (2011). *Leren innoveren. Een inleiding in de onderwijsinnovatie*. Antwerpen / Apeldoorn: Garant. [2014: 2e, licht herziene druk].

Verbiest, E. (2021): *Perspectieven op onderwijsvernieuwing*. Antwerpen / 's Hertogenbosch: Gompel & Svacina.

Professionele
leergemeenschappen
Een inleiding

Verbiest, E. (2022): *Professionele leergemeenschappen. Een inleiding*. Antwerpen / Apeldoorn: Garant. [6^e herziene en aangevulde druk].

Onderzoeksrapporten

Verbiest, E. (2004/2008). *Collectief leren in scholen. Onderzoek onder de SKOZOK-scholen-Veldhoven*. Onderzoeksrapport Tilburg: Fontys Hogescholen.

Wiersma, H., Teurlings, C., van den Boogaard, M. & Verbiest, E. (2005). *Ruimte voor zelfsturing. Onderzoek naar resultaatverantwoordelijke teams binnen ROC's*. Kortlopend Onderwijsonderzoek. Tilburg: IVA.

Verbiest, E. (2006). *Talent verzilveren. Een onderzoek naar kweekvijvers voor leidinggevendenden in het primair onderwijs*. Rapport ten behoeve van het activiteitenplan

- schoolleider p.o. in opdracht van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Tilburg: Fontys Hogescholen.
- Van Oort, M., Vermeulen, M., Wiersma, H. & Verbiest, E. (2006). *Professionele Kweekvijvers in het primair en voortgezet onderwijs*. Kortlopend Onderwijsonderzoek. Tilburg: IVA.
- Verbiest, E. (2007). *Diepte-pilot "Academische basisschool De Kempen" – Tussentijdse evaluatie*. Rapport ten behoeve van Stichting Skozok en Stichting Veldvest – Veldhoven. Tilburg: Fontys Hogescholen.
- Van der Linden, R. Kools, Q. & Verbiest, E. (2007). *De inzet van competenties bij de ontwikkeling van TOM scholen als professionele leergemeenschappen*. Kortlopend Onderwijsonderzoek. Tilburg: IVA.
- Verbiest, E. (2007). *Professionele leergemeenschappen in de Boschuil*. Onderzoeksrapport Tilburg: Fontys Hogescholen.
- Verbiest, E. (2012): *Thuisnabij onderwijs?* Onderzoek naar de wensen en mogelijkheden voor meer thuisnabij onderwijs in het reformatorisch samenwerkingsverband Zwolle.
- [Verbiest, E. \(2014\): *Leren leiden op niveau. Onderzoek in opdracht van de Vlaamse overheid naar competenties en professionalisering van leidinggevenden in het basis- en secundair onderwijs.*](#)
- [Verbiest, E. \(2014\): *Leren leiden op niveau. Onderzoek in opdracht van de Vlaamse overheid naar competenties en professionalisering van leidinggevenden in het basis- en secundair onderwijs. Bijlagen.*](#)
- Verbiest, E. (2016): *Leiderschap in scholen en Professionele ontwikkeling van Leidinggevenden. Een visiedocument voor de opleiding Master Leadership in Education*. In opdracht van Fontys Hogeschool Kind en Educatie.

Hoofdstukken

- Verbiest, E. (1993). De invoering van de basisvorming: de culturele factor. In: Korthagen, F., e.a. (red.) (1993): *Stilstaan bij onderwijs in beweging, opleiden binnen veranderende kaders* (blz. 63-66.). Utrecht: Velon/IVLOS/WCC.
- Verbiest, E. & Hoven, A. (1993). Operationele planning. In: Van Wieringen, F. e.a. (red.) (1993) *Handboek Scholen Besturen* (blz. 3.3-3/18). Deventer: Kluwer
- Verbiest, E. (1994). Opgelegde autonomie en de verbetering van schoolorganisaties. In: Willems, G., Keijsers, E. (red.) (1994): *De toekomst meester, veranderend leraarschap, een inspirerend perspectief* (blz.125-130). Nijmegen: Velon.
- Verbiest, E. (1995). Externe Ondersteuning - invoering en uitwerking van de basisvorming als voorbeeld. In: Creemers, B., Giesbers, J., & Van Vilsteren, C. (red.): *Handboek Schoolorganisatie en Onderwijsmanagement* (blz. D1220/1-10). Alphen a/d Rijn – Deurne: Samsom.
- Verbiest, E. & te Lintelo, H. (1996): Walking through the learning cycle. Contents and didactics in a curriculum for educational management. In: F. van Wieringen (red): *Improving educational management* (pp. 117-132). De Lier: ABC.
- Verbiest, E. (2000). Cultuur van schoolorganisaties: tussen begrijpen en beheersen. In Mahieu, P., Dietvorst, C. & Peene, P. (2000). *De verantwoordelijke school*. (blz. 85-110). Alphen aan de Rijn: Samsom.
- Verbiest, E. (2000). Collectieve leerstrategieën van scholen. In Mahieu, P., Dietvorst, C. & Peene, P. (2000). *De verantwoordelijke school*. (blz. 111-131). Alphen aan de Rijn: Samsom.
- Verbiest, E. (2000). Towards a quality-oriented culture in schools. In Balázs, E., Van Wieringen, F. & Watson, L. (ed.) (2000). *Quality and educational management*. (pp. 91-112). Budapest: Wolters Kluwer.
- Verbiest, E. (2001) (with others). A Cross-European Survey On Training School Leaders. In: Oldroyd, D. (ed.) (2001), *Leading schools for learning. Proceedings of the 10th Annual Conference of the European Network for Improving Research and Development in Educational Management*. (pp. 193-222). Koper: National Leadership School.

- Verbiest, E. (2002). Professional learning communities – an outline of a raising paradigm for continuous development of school teachers. In: Kelleher, A. & Diggins, P. (2002). *Developing caring learning communities: challenges for school leaders in learning communities*. Proceedings of ENIRDEM Annual Conference 2002. (pp. 192-207). Dublin: Drumconda and Kildare Education Centre.
- [Verbiest, E. \(2003\). Collectief leren, professionele ontwikkeling en schoolontwikkeling: facetten van professionele leergemeenschappen. In: Creemers, B., Giesbers, J., Krüger, M., van Vilsteren, C. \(red.\) \(2003\). Handboek schoolorganisatie en onderwijsma](#)
- Verbiest, E. (2004). De school: een werkplek om te leren? In: Teurlings, C., Vermeulen, M. (red.) (2004). *Leren in veranderende schoolorganisaties*. Mesofocus , 54, Alphen a/d Rijn: Kluwer, blz. 43-56.
- Verbiest, E. (2004). Professionele leergemeenschappen en netwerkvorming in en met het onderwijs. In: Mahieu, P. (red.) (2004). *Onderwijsvernieuwing en samenwerking in een grootstedelijke context*. Antwerpen: Universiteit Antwerpen.
- Verbiest, E. (2005). Ontwikkeling van het beleidsvoerend vermogen van scholen: ontwikkeling van schoolinterne capaciteiten. In: Vlaamse Onderwijsraad (2005) (red.). *Beleidsvoerend vermogen van scholen ontwikkelen. Een verkenning*. (blz. 79-99). Antwerpen/Apeldoorn: Garant.
- Verbiest, E. & Erculij, J. (2006). Building capacity in schools – dealing with diversity between schools. In: Pol, M. (ed.) (2006) *Dealing with diversity. A Key issue for educational management*. Proceedings of the 14th Enirdem conference, 2005. (pp. 65 -80). Brno: Masaryk University.
- Verbiest, E. (2007). Denken over willen, weten en werken. In: Fanchamps, J. & Smulders, F. (2007). *Willen, Weten en Werken in het beroepsonderwijs. Professionaliseren als uitdaging en opdracht*. (blz. 9-22). Antwerpen/Apeldoorn: Garant.
- Verbiest, E. & Timmerman, M. (2008). Ontwikkeling van professionele leergemeenschappen: wat en hoe? In: Fanchamps, J. Gardeniers, J. & Smulders, F. (eds.) (2008). *Leren in het beroepsonderwijs* (blz. 57-70). Antwerpen/Apeldoorn: Garant.
- [Verbiest, E. \(2010\). Samen leren als voorwaarde voor professionele ontwikkeling van docenten. In: Reisgenoten. Liber amicorum voor Henk Peters. Oss: het Hooghuis, 21-28.](#)
- Verbiest, E. (2011). Towards new instructional leadership. In: Barath, T. & Szabo, M. (eds.) (2011): *Does leadership matter? Implications for leadership development and the school as a learning organisation* (pp. 223-241). Budapest-Szeged: Hunsem.
- Verbiest, E. (2017). About elephants, pigeons and starlings. School leadership development from a leadership-as-practice perspective. In: Ivanova, I. & Neimanse S. (eds.) (2017): *Leading for equity and quality in education*. Proceedings of the 25th Enirdem conference, 2017. (pp. 14-30). Riga: Rigas Izglitibas informativi metodiskais centrs / Latvijas Universitate

Artikelen

- Arts, J., Kok, J., Slegers, P., Verbiest, E. & de Wit, C. (2003). *Speelbal of spelbepaler. Over professionele ontwikkeling, schoolontwikkeling en kwaliteit*. Den Haag: Q-primair.
- Verbiest, E. (1996). Vindplaatsen voor het leren van schoolleiders. *Mesomagazine, Tijdschrift voor schoolorganisatie en onderwijsmanagement* (16) 89, blz. 10-20.
- Verbiest, E. (1996). Professionalisering van schoolleiders. *Basisschoolmanagement* (9) 6, blz. 7-12.
- Verbiest, E. (1997). Tussen structuur en cultuur. Middenmanagement in het primair onderwijs. *Basisschoolmanagement* (10) 3, blz. 3-10.
- Verbiest, E. (1999). Over de paradoxale toekomst van de schoolleider. *Basisschoolmanagement* (13) 1, blz. 1-6.
- Verbiest, E. (2000). Verandermanagement in een lerende school: een onmogelijke taak? In *Basisschoolmanagement* (13) 6, blz. 1-8.

- Verbiest, E. (2001). Verantwoorden of antwoorden: de schoolleider als leraar. *Basisschoolmanagement* (14) 4, blz. 10-17.
- Verbiest, E., Ballet, K., Vandenberghe, R., Kelchtermans, G., & Van de Ven, H. (2001). Professionalisering van schoolleiders: processen en effecten. *Basisschoolmanagement*, (14) 6, 1-9.
- Verbiest, E. (2001). Over inclusieve, hoog-betrouwbare en lerende scholen. *Basisschoolmanagement* (15) 2, blz. 20-24.
- Verbiest, E. (2002). Netwerken en collectief leren: reflecties over leren in netwerken. *Schoolleiding en begeleiding 2: Personeel en organisatie*, 1, blz. 99-118.
- Verbiest, E. & Vandenberghe, R. (2002). Professionele leergemeenschappen. Een nieuwe kijk op permanente onderwijsvernieuwing en ontwikkeling van leerkrachten. *Schoolleiding en begeleiding 2: Personeel en organisatie*, 1, blz. 57 – 86.
- Verbiest, E. (2003). Leren reflecteren. *Schoolleiding en begeleiding 2: Personeel en organisatie*, 2, blz. 85-106
- [Verbiest, E. en kenniskring Schoolontwikkeling en Schoolmanagement Fontys Hogescholen \(2004\). Opleiden in de school: veredelde stage of leren in een professionele organisatie? *Velon Tijdschrift voor lerarenopleiders* \(25\) 2, blz. 11-16.](#)
- Verbiest, E. (2004). De school: de werkplek als leerplek? Over de rol van de schoolleiding bij het leren van (aankomende) leerkrachten in een school. *Schoolleiding en Begeleiding 2: Personeel en organisatie*, 5, blz. 1-16.
- Verbiest, E. (2004). Professionele leergemeenschappen en netwerkvorming in en met het onderwijs. In: Mahieu, P. (ed.) (2004). *Onderwijsvernieuwing en samenwerking in een grootstedelijke context*. Leerstoel Onderwijsvernieuwing en Samenwerking. Universiteit Antwerpen.
- Verbiest, E., Teurlings, C., Ansems, E., Bakx, A., Grootswagers, A., Heijmen-Versteeg, I., Jongen, Th., Uphoff, W. (2005). Collectief leren en de rol van de schoolleider. *Schoolleiding en begeleiding 2: Personeel en Organisatie*, 9, blz. 1-23.
- [Verbiest, E. \(2006\). Nieuwe uitdagingen voor de professionalisering van schoolleiders. *Basisschoolmanagement* \(19\) 6, blz. 26-34.](#)
- Verbiest, E. (2006). Deugt het denken over en leren van competenties? Een kritische kanttekening bij het biografisch perspectief. *Reflexief. Forum voor Katholiek Onderwijs*. (5), 1, 28-30
- [Verbiest, E. \(2007\). Professionals moeten het verdienen. *Tijdschrift voor hoger onderwijs*. \(24\) 4, blz. 239-248.](#)
- [Verbiest, E. \(2007\). De gedisciplineerde schoolleider. *Basisschoolmanagement* \(21\) 1., 21-35.](#)
- Verbiest, E. & Vermeulen, M. (2007). Talent verzilveren: vissen in de kweekvijver. *Schoolleiding en begeleiding 2: Personeel en Organisatie*, 14., 121-142.
- Verbiest, E., Van Dijk, J. (2008). De professionalisering van schoolleiders: wat weten we ervan? *Basisschoolmanagement* (22) 1, 10 – 16 en 3, 4-9.
- Verbiest, E. (2008). Professionalisering van schoolleiders basisonderwijs in Nederland: ontwikkelingen en uitdagingen. *Schoolleiding en begeleiding 2: Personeel en Organisatie*, 17, 105-122.
- Verbiest, E. (2009). De ontwikkeling van scholen tot professionele leergemeenschappen. In: *Schoolleiding en begeleiding 2: Personeel en Organisatie*, 20, blz. 63-102.
- Verbiest, E. (2009). Role dyrektora szkoły w uczącej się zawodowej społeczności. (De rol van de schoolleider in professionele leergemeenschappen). *Dyrektor szkoły* (181) 1, 13-14.
- Verbiest, E. (2010). Schoolleiders voor morgen: betrokken op leren en leven. *Basisschoolmanagement* (24) 6, 8-14.
- [Verbiest, E. \(2010\). Op weg naar Nieuw Onderwijskundig Leiderschap. In: *Schoolleiding en begeleiding 2: Personeel en Organisatie*, 25, 17-38.](#)
- [Verbiest, E. \(2010\). Towards New Instructional Leadership. Effective professional learning of teachers and the role of the school leader. *Paper presented at the ENIRDELM conference, 2010, September, 16th – 19th, Szeged, Hungary.*](#)

- Verbiest, E. (2011). Nieuw Onderwijskundig Leiderschap. *Basisschoolmanagement* (25) 1, 4-9.
- [Verbiest, E. \(2011\). Developing professional learning communities. Paper presented at the AERA conference, 2011, April 7th – 12th, New Orleans.](#)
- Verbiest, E. (2011). P = f(C,M,W). De leerkracht doet er toe. Doet de schoolleider er toe? *Basisschoolmanagement* (25) 4, 13-16.
- Verbiest, E. (2011). Professionalisering van beginnende schoolleiders. *Basisschoolmanagement* (25) 6, 4-8.
- [Verbiest, E. \(2012\). Worden varkens zwaarder door ze te wegen? Schoolleiding en begeleiding 2: Personeel en Organisatie \(publicatiedatum: 15 maart 2012 - elektronische uitgave Wolters Plantyn\).](#)
- Verbiest, E. (2012): Over het bakken van een cake en schoolontwikkeling. *Schoolleiding en begeleiding 2: Personeel en Organisatie* (publicatiedatum: 15 april 2012 - elektronische uitgave Wolters Plantyn).
- Verbiest, E. & Wolsing, J. (2012). Schoolleider: een vak apart. Beginnend leiding geven. *Schoolmanagement Totaal. Vakblad voor management, bestuur en toezicht* (14) 18-20.
- Verbiest, E. (2012). Nieuw Onderwijskundig Leiderschap. *Mesomagazine* (32) 186, 3-7.
- Paardenkooper, G., Dankelman, S. & Verbiest, E. (2013): Onderwijs in Singapore: een kritische impressie (deel 1). *Basisschoolmanagement* (27) 5, 9-14.
- Paardenkooper, G., Dankelman, S. & Verbiest, E. (2013): Onderwijs in Singapore: een kritische impressie (deel 2). *Basisschoolmanagement* (27) 6, 22-25.
- Verbiest, E. et al. (2014): Becoming a data-wise school leader: Developing leadership capacity for data-informed school improvement. *Journal of contemporary educational studies*, 4, 64-78.
- Verbiest, E. (2015): Leiderschap en Vakdidactiek, een verwaarloosde relatie. *Basisschoolmanagement*, 3, 4-7.
- Verbiest, E. (2015): Leren leiden op niveau. Professionalisering van leidinggevendenden in een context van schaalvergroting in het onderwijs. *Tijdschrift voor Onderwijsrecht en Onderwijsbeleid*, 5, 42-54.
- Verbiest, E. & Timmermans M. (2015): De context: opleiden in de school. *Kwaliteitsreeks Opleidingsscholen*. Steunpunt Opleidingsscholen van de PO-raad en de VO-raad.
- Verbiest, E. (2015): De focus: leren op de werkplek. *Kwaliteitsreeks Opleidingsscholen*. Steunpunt Opleidingsscholen van de PO-raad en de VO-raad.
- Verbiest, E. (2016): Schoolontwikkeling. *Kwaliteitsreeks Opleidingsscholen*. Steunpunt Opleidingsscholen van de PO-raad en de VO-raad.
- [Verbiest, E. \(2016\): Over olifanten, duiven en spreeuwen. Leiderschap als praktijk. Basisschoolmanagement, 5, 18-21.](#)
- Verbiest, E. (2017): Leiderschapsvorming vanuit een interactieperspectief. Relativering van het competentiedenken. *De Nieuwe Meso*, maart 2017, 1, 8-13.
- Verbiest, E. (2018). Naar een deltaplan voor het onderwijs. *Basisschoolmanagement*, (32), 6, 4 -7.
- Verbiest, E. (2018): Meer differentiatie nodig bij versterking schoolleiderschap. *Basisschoolmanagement*, (32), 6, 20-23.
- Verbiest, E. (2022). Vier wegen naar effectief leiderschap. *Basisschoolmanagement* (36) 2, 8-11.
- Verbiest, E. (2022). Samen wijzer geworden. Drie decennia collectief leren. *Van Twaalf tot Achttien*. (32) 4, 10-13.
- Verbiest, E. (2022). De rol van de schoolleider bij collectief leren. *Onderwijstijd. Zorg en innovatie op school*. (2), 4, 7-12.
- Verbiest, E. (2023). Beter samen wijzer worden. Professionele leergemeenschappen 2.0. *JSW* (10) 32-37.

Interviews:

- Van der Hoeven, M (2011). Schoolleider onder druk. Meer autonomie voor scholen vraagt ondernemerschap. *Onderwijszaken. Speciale uitgave Binnenlands Bestuur en Basisschoolmanagement*. 5-9.
- Arnouts, K., Nackom, R & Rots, I. (2015). Competent leiderschap op school. *Brandpunt. Maandblad van de Christelijke Onderwijscentrale*. (42) 5, 4-7
- Verboon, H. (2019). Een masteropleiding voor schoolleiders is wenselijk. *Basisschoolmanagement*, (33), 8, 22-23.